

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p. sumin@sumin.lt

2023-11- Nr. (2.30Mr-43) 6V-
Į 2023-11-13 Nr. 2-4160

DĖL AB LIETUVOS ORO UOSTŲ ĮSTATINIO KAPITALO DIDINIMO

(1) Dėkojame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai už pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą¹, susijusį su valstybės turto investavimu ir akcinės bendrovės Lietuvos oro uostų įstatinio kapitalo didinimu (toliau – Projektas).

(2) Projekto tikslas – nustatyti, kad valstybei nuosavybės teise priklausančias finansinis turtas (pinigai) – 3 000 000 eurų – kaip papildomas įnašas perduodamas akcinės bendrovės Lietuvos oro uostų (toliau – Bendrovė) įstatiniam kapitalui didinti iš Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai (toliau – Susisiekimo ministerija) skirtų asignavimų.

(3) Projekto lydimajame medžiagoje nurodoma, kad Bendrovė pradėjo įgyvendinti maršrutų plėtros skatinimo projektą. Maršrutų plėtros skatinimo projektas yra paremtas rizikos pasidalijimo partnerystės susitarimu tarp Bendrovės ir skrydžius konkrečiu maršrutu vykdysiančios oro bendrovės. Susitarimais tarp Bendrovės ir oro bendrovės yra siekiama sumažinti galimą oro bendrovės riziką pradedant skrydžius tarp konkrečių oro uostų, kas reiškia, kad Bendrovei taip pat yra reikalinga investuoti lėšas į konkrečius maršrutus.

(4) Bendrovė 2023 m. gegužės 26 d. paskelbė tarptautinį konkursą, kuriuo kvietė suinteresuotas oro bendroves dalyvauti operatoriaus tarp Vilniaus oro uosto (toliau – VNO) ir Londono Sičio oro uosto (toliau – LCY) atrankoje. Įvykus konkursui, sudaryta sutartis su „LOT Polish Airlines“ oro bendrove (toliau – LOT). Projekto lydimajame medžiagoje nurodoma, kad rizikos pasidalinimo partnerystės modelis bus taikomas ir kitiems maršrutams, kurie yra komerciškai perspektyvūs ir prisideda prie ilgalaikio Lietuvos pasiekiamumo didinimo.

(5) Atsižvelgiant į tai, kad Projekte nėra numatyta turto investavimui į Bendrovę taikyti valstybės pagalbos taisyklės, taip pat į didelę investuojamo turto vertę, rekomenduojame kreiptis į Europos Komisiją pateikiant pranešimą dėl teisinio tikrumo ir tokiu būdu įsitikinti, kad valstybės pagalbos taisyklių taikyti nėra reikalinga.

(6) Siekdami nustatyti, ar viešosios investicijos (visų pirma kapitalo injekcijos) yra susijusios su valstybės pagalba, Europos Sąjungos teismai nustatė „rinkos ekonomikos investuotojo principą“ – norint nustatyti, ar viešosios įstaigos investicija yra valstybės pagalba, būtina įvertinti, ar esant panašioms aplinkybėms įprastomis rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis panašaus dydžio privatus investuotojas būtų galėjęs įvykdyti tokią investiciją².

(7) Kadangi šiuo atveju yra du naudos gavėjų lygmenys – Bendrovė ir oro bendrovės – reikalinga įvertinti, ar rinkos ekonomikos investuotojo principas būtų taikomas abiejuose lygmenyse – tiek valstybei investuojant į Bendrovę, tiek Bendrovei sudarant sutartis su oro

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės turto investavimo ir akcinės bendrovės Lietuvos oro uostų įstatinio kapitalo didinimo“ projektas, reg. Nr. 23-16158.

² Žr., pvz., 1990 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją (Tubemeuse)*, C-142/87, 29 punktą, 1991 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją (ALFA Romeo)*, C-305/89, 18 ir 19 punktus, 1998 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Cityflyer Express prieš Komisiją*, T-16/96, 51 punktą, 1999 m. sausio 21 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Neue Maxhütte Stahlwerke ir Lech-Stahlwerke prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-129/95, T-2/96 ir T-97/96, 104 punktą, 2003 m. kovo 6 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-228/99 ir T-233/99.

bendrovėmis ir investuojant lėšas į konkrečius maršrutus. Jei kažkuriame lygmenyje rinkos ekonomikos investuotojo principas nebūtų taikoma, tame lygmenyje galėtų atsirasti valstybės pagalba.

(8) Lydraštyje Susisiekimo ministerija nurodo, kad „*siekiant nustatyti, ar investicija į Bendrovę yra atsiperkanti, buvo parengtas verslo planas*³. Atliktas vertinimas tarp investicijos dydžio ir laukiamos grąžos. Gautas teigiamas skirtumas, t. y. investicija yra finansiškai atsiperkanti. Sutartyje su LOT numatyta konkretų laikotarpį Bendrovė vykdys investicijas į VNO – LCY kryptį, o jam pasibaigus likusiu sutarties vykdymo terminu investicijos pradės generuoti grąžą. Atsižvelgiant į tai, jog susitarimas tarp Bendrovės ir LOT numato tiesioginę investicijų grąžą, kuri nulems išaugusius Bendrovės mokamus mokesčius valstybei, todėl Bendrovės akcininko sprendimas investuoti į VNO – LCY maršruto plėtros skatinimo projektą būtų „įprastas“ rinkos sąlygomis veikiančio investuotojo sprendimas. Taip pat pabrėžtina, kad Lietuvos valstybė, kaip Bendrovės akcininkė, investuodama į VNO – LCY maršrutą taip pat generuotų papildomą mokestinę grąžą dėl išaugusių atvykstančiųjų turistų ir užsienio investicijų srautų bei augančio eksporto apimčių. Ekonominiu požiūriu valstybė kaip akcininkė investuodama elgiasi kaip rinkos investuotoja, kadangi investicija generuoja teigiamą grąžą“.

(9) Susisiekimo ministerija Konkurencijos tarybai pateikė investicijų verslo planą⁴, alternatyvų analizę. Taip pat pateikė VNO – LCY maršruto konkurso sąlygas, kuriose numatyta⁵, kad oro bendrovė turės pateikti konkretaus maršruto verslo planą, kuriuo remiantis Bendrovė įvertins, ar bus tenkinamas rinkos ekonomikos investuotojo principas.

(10) Tuo atveju, jeigu Projekte numatytas turto investavimas iš tiesų tenkintų rinkos ekonomikos investuotojo principą, tokiame turto investavime nebūtų reikalinga taikyti valstybės pagalbos taisyklės. Visgi pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 1 dalies nuostatas, Konkurencijos taryba yra koordinuojanti institucija valstybės pagalbos, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, klausimais, tačiau nėra kompetentinga įvertinti, ar kartu su Projektu pateikti verslo planas, alternatyvų analizė bei VNO – LCY maršruto konkurso sąlygos yra pagrįsti ir įrodo, kad rinkos ekonomikos investuotojo principas yra tenkinamas. Kartu atkreipiame dėmesį, kad Konkurencijos tarybos ekspertų nuomone, tam, kad dėl Projekte bei šio rašto 9 pastraipoje minimuose dokumentuose numatytų investicijų neatsirastų valstybės pagalba ūkio subjektams, reikėtų užtikrinti, kad ekonominę grąžą gautų ne tik Bendrovė iš investicijų į maršrutus, tačiau ir valstybė iš investicijų į Bendrovę. Konkurencijos tarybos ekspertų nuomone, ekonominė grąža turėtų būti pagrįsta Bendrovės mokamais dividendais, o ne mokestine grąža dėl išaugusių atvykstančiųjų turistų ir užsienio investicijų srautų bei augančio eksporto apimčių.

(11) Valstybės pagalbos kontrolės funkcija, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio nuostatomis, yra priskirta Europos Komisijai. Taigi, tuo atveju, jeigu Susisiekimo ministerija norėtų įsitikinti, kad pagal Projektą investuojamam turtui nėra reikalinga taikyti valstybės pagalbos taisyklių, siūlome kreiptis į Europos Komisiją pateikiant pranešimą dėl teisinio tikrumo.

(12) Kartu norėtume atkreipti dėmesį į tai, jog ateityje, Bendrovei investuojant į kitus maršrutus, taip pat turėtų būti užtikrinta, kad bus tenkinamas rinkos ekonomikos investuotojo principas.

(13) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl pateiktos informacijos, maloniai prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Pirmininkės pavaduotoja

Medeina Augustinavičienė

³ Siekiant išlaikyti verslo plane esančios informacijos konfidencialumą, verslo planas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai pateiktas atskiru raštu.

⁴ Alternatyvių paramos maršrutams vystyti modelių analizės Lietuvai galutinės ataskaitos 2.3 skyrius: Verslo planas.

⁵ Konkurso sąlygų 37 ir 38 punktai.

Ieva Michailovaitė, tel. 8 664 52 735, el. p. Ieva.Michailovaite@kt.gov.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI (23-16158)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-29 Nr. (2.30Mr-43)6V-1515
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-11-29 Nr. 1-10866
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Medeina Augustinavičienė, Konkurencijos tarybos pirmininko pavaduotoja, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	MEDEINA AUGUSTINAVIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-29 08:04:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-29 08:04:23 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-03 12:48:02 – 2024-12-01 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k. 188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:47 iki 2024-12-19 11:01:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-11-29 10:26:30)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-11-29 10:26:30 Dokumentų valdymo sistema Avilys